

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

2 juni 1997

ONTWERP VAN DECREET

**houdende invoering van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen
in adviesorganen**

ADVIES

**namens de Werkgroep Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen
uitgebracht door mevrouw Brigitte Grouwels
aan de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken**

Samenstelling van de werkgroep :

Voorzitter : mevrouw Vera Dua.

Vaste leden : mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Veerle Heeren, de heer Hugo Marsoul, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Mieke Van Hecke ;

mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, mevrouw Marleen Vanderpoorten ;

de heer Peter De Ridder, mevrouw Lydia Maximus, de heer Guy Swennen ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Karim Van Overmeire ;

mevrouw Nelly Maes ;

mevrouw Vera Dua.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Mia De Schamphelaere, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heer Marc Van Peel ;

mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marino Keulen, mevrouw Sonja Van Lindt ;

mevrouw Kathy Lindekens, de heer Jef Sleenckx, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh ;

de heren Filip Dewinter, Christian Verougstraete ;

mevrouw Gerda Raskin ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel.

Zie :

666 (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendement

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid	4
I.1. Algemene situering	4
I.2. Inhoudelijke situering van het decreet	4
II. Algemene bespreking	5
II.1. Gunstig onthaal voor de regeling of voor het met de regeling beoogde principe	5
II.2. Spontaan vs. opgelegd evenwicht	5
A. Algemeen : zin en onzin van quota	5
B. Zin of onzin van "positieve actie"	6
C. Al dan niet geoorloofdheid van het ingrijpen op de autonomie van de organisaties	8
II.3. Praktische problemen en te verwachten weerstand bij de implementatie van de quota--regeling	8
II.4. Op termijn ook raken aan de samenstelling van de eigenlijke machtsorganen	8
A. Algemeen	8
B. Het "ritssluitingsysteem" als voorbeeld	9
C. Ook via de adviesorganen kunnen reeds feitelijke machtscentra geraakt worden	9
D. Vraag om ook de "volgende stappen" al voor te bereiden	9
II.5. Omvang van het voorbehouden quotum	9
II.6. Recruitering via netwerken	9
II.7. De overgangsperiode	10
II.8. Achterhaaldheid van het SERV-standpunt	10
II.9. Wat met de Vlaamse instellingen van openbaar nut (VOI's) ?	10
II.10. De "informele adviesorganen"	10
II.11. Afwijkingsmogelijkheid	11
II.12. Opschrift	12
III. Artikelsgewijze bespreking	12
IV. Conclusie en advies	14

DAMES EN HEREN,

De Werkgroep Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen heeft zich op zijn bijeenkomst van maandag 26 mei 1997 gebogen over het ontwerp van decreet houdende invoering van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen (Stuk 666 (1996-1997) – Nr.1), en bracht na bespreking en beraadslaging het hiernavolgende gunstige advies uit aan de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken.

I. TOELICHTING DOOR MEVROUW ANNE VAN ASBROECK, VLAAMS MINISTER VAN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN EN GELIJKE-KANSENBELEID

I.1. Algemene situering

De minister formuleert als uitgangspunt dat in een democratische samenleving eveneens vereist is dat mannen en vrouwen in gelijke mate zouden kunnen deelnemen aan alle vormen van besluitvorming. De facto dient vastgesteld dat op heden, en dit op elk niveau, mannen de dienst uitmaken. Iets waarvan niet ontkend kan worden dat het ook zijn invloed heeft op de besluitvorming. De afwezigheid van vrouwen impliceert meer bepaald heel vaak dat een deel van de maatschappelijke realiteit niet aan bod komt, noch in rekening wordt gebracht. Er is derhalve sprake van een zeker verlies aan specificiteit, terwijl ook met de reële noden en behoeften van (een deel van) de bevolking geen rekening wordt gehouden.

Het besef van dit gemis doet zich overal gelden. Ten bewijze hiervan kunnen de diverse actieprogramma's worden aangehaald die ook op internationaal niveau werden uitgewerkt. Zo onder andere de VN-platformtekst voor actie van de vierde Wereldconferentie over Vrouwen (Peking, september 1995), en het door de Europese Commissie voorgestelde vierde communautair actieprogramma op middellange termijn inzake gelijke kansen voor vrouwen en mannen (1996-2000). De daarin geformuleerde vraag naar een gelijke, of minstens een evenwichtige, vertegenwoordiging van vrouwen doet zich overal gelijkelijk voelen, en dit zowel op internationaal, federaal, regionaal als lokaal niveau.

Op federaal niveau werd daaromtrent met de wet van 20 juli 1990 "ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in orga-

nen met adviserende bevoegdheid" (B.S. 9 oktober 1990, err. 23 november 1990), reeds een wettelijk initiatief genomen. Deze federale wet werd geëvalueerd naar aanleiding van de voorbereiding van de hoger reeds genoemde Vrouwenconferentie in Peking. De wet bleek hierbij in hoge mate dode letter te zijn gebleven. Hoofdoorzaak hiervoor was het ontbreken van een sanctie bij niet-naleving van de wetsbepalingen.

A contrario bewijst deze evaluatie van de federale wet wel erg duidelijk dat een meer gelijke of minstens evenwaardige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen zeker níét vanzelf tot stand komt. Vrouwen blijven stoten op het befaamde "glazen plafond". In de mate dat er zeer recent wel een zekere "spontane" verbetering van de toestand is ingetreden, dient geconstateerd dat deze spontane evolutie zich wel bijzonder traag voltrekt.

Ook voor de Vlaamse regering is en blijft er dus een taak weggelegd in dit streven naar een meer evenwichtige vertegenwoordiging. Deze evenwichtige vertegenwoordiging kan meer bepaald worden gerealiseerd in de diverse organen die advies verlenen aan het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering, en aan individuele ministers, aan de diensten van de Vlaamse regering en aan de Vlaamse Openbare Instellingen. Een niet-limitatieve lijst van dergelijke van Vlaanderen afhankende adviesorganen werd overigens ten titel van voorbeeld als bijlage opgenomen bij het onderhavige ontwerp van decreet.

Opgemerkt dient overigens dat in een aantal recent opgerichte adviesorganen de in het decreet voorziene quotumregel reeds werd toegepast, en daar ook zijn deugdelijkheid heeft bewezen. Meer bepaald gaat het hier over de Vlaamse Mediaraad en de Hoge Raad voor Maatschappelijk Welzijn. De quotumregel wordt echter nog niet automatisch toegepast. Een euvel waaraan dit decreet wil verhelpen.

I.2. Inhoudelijke situering van het decreet

Kern van het decreet is de regel dat ten hoogste twee derde van de leden van de bij decreet, besluit van de Vlaamse regering of ministerieel besluit opgerichte adviesorganen van hetzelfde geslacht mag zijn.

De minister wijst er verder op dat de nu voorliggende decreetstekst op advies van de Raad van State enigszins werd aangepast, teneinde ook te

voorzien in een regeling met betrekking tot de voordrachtprocedure. Voor elk mandaat, dat via een voordrachtprocedure wordt begeven, moet de voordragende instantie steeds de kandidatuur van minstens één man en één vrouw voordragen. Op die manier wordt het principe van de evenwichtige vertegenwoordiging ook ten aanzien van de voordragende instanties doorgevoerd, en kan een begin van implementatie reeds voor het eigenlijke aanstellingsmoment worden bekomen.

De Raad van State had eveneens een opmerking geformuleerd inzake de wenselijkheid om ook te voorzien in een structurele niet-toepasselijkheid van de regel voor die adviesorganen die "omwille van functionele redenen of uit hun bijzondere aard" enkel kunnen zijn samengesteld uit personen van één geslacht (gedacht werd hierbij o.a. aan specifieke "vrouwenoverlegorganen"). Op deze bemerking werd echter bewust niet ingegaan. De piste van de seksegebonden adviesorganen, c.q. activiteiten, wordt principieel immers meer en meer verlaten. In het licht hiervan is het dan ook niet langer vereist dat enkel vrouwen zich over de vrouwenproblematiek zouden kunnen buigen. Deze momenteel nog seksspecifieke adviesorganen zullen derhalve ook een speciale inspanning moeten leveren.

Op de sanctie voor niet-naleving van de samenstellingsregel, namelijk, dat het kwestieuze adviesorgaan dan geen rechtsgeldig advies kan uitbrengen, werd echter wel een afwijking voorzien voor die adviesorganen die in de praktijk onmogelijk aan de gestelde voorwaarden kunnen voldoen. Op grond van een gemotiveerd verzoek kan een dergelijke instantie namelijk een afwijking van de regel vragen bij de Vlaamse regering. Er kunnen zich immers wel degelijk problemen stellen bij die adviesorganen waarvan de leden worden aangeduid op basis van hun functie in een bepaalde organisatie of administratie. De procedure voor het bekomen van een dergelijke afwijking zal door de Vlaamse regering worden bepaald, en zal restrictief worden toegepast.

Teneinde de toepassing van dit decreet te kunnen opvolgen, werd eveneens de verplichting ingeschreven jaarlijks een evaluatieverslag over te maken aan het Vlaams Parlement.

De minister verklaart er zich terdege van bewust te zijn dat de implementatie van dit decreet een aantal praktische problemen met zich kan brengen. Daarom ook werd in een ruime overgangsperiode voorzien. Op die manier kan de vereiste aanpassing ook zoveel mogelijk samenvallen met de nor-

male hernieuwing van de leden van het adviesorgaan. Vanzelfsprekend is het hierbij ook aangewezen dat de adviesorganen ook bij tussentijdse vervangingen het principe van de evenwichtige vertegenwoordiging voor ogen houden. Via een goed vervangingsbeleid kan de evenwichtige vertegenwoordiging ook al een hele stap dichterbij komen.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Gunstig onthaal voor de regeling of voor het met de regeling beoogde principe

Mevrouw Nelly Maes verwelkomt dit decretaal initiatief ten zeerste, en drukt haar tevredenheid uit over het feit dat via dit decreet diverse voorgaande, niet-succesvolle, initiatieven nu eindelijk verwezenlijkt worden. In haar persoonlijke naam staat zij dan ook ten volle achter dit ontwerp van decreet.

Mevrouw Patricia Ceysens, van haar kant, laat opmerken dat de VLD reeds in haar beginselverklaring heeft opgenomen dat er moet gestreefd worden naar evenwicht tussen mannen en vrouwen. Op het vlak van de principes is er derhalve geen probleem.

De heer Peter De Ridder verwelkomt eveneens dit ontwerp, en kwalificeert het als "langverwacht". Hij haalt tevens aan dat er, met enige goede wil, zelfs nu al effecten merkbaar zijn van dit ontwerp. Zo werd er in de Vlaamse Gezondheidsraad (VGR) evenals in het ontwerp van decreet "houdende oprichting van een Gezins- en Welzijnsraad" reeds in quota voorzien. De heer De Ridder is hierbij de mening toegedaan dat men hierdoor heeft willen anticiperen op de decretale regeling die nu voorligt.

De minister verklaart verheugd te zijn over het vrij algemene positieve onthaal dat het ontwerp van decreet te beurt valt, en erkent tegelijk dat dit decreet slechts mag gezien worden als een eerste stap in de goede richting.

II.2. Spontaan vs. opgelegd evenwicht

A. Algemeen : zin en onzin van quota

Mevrouw Nelly Maes stelt vast dat tegenstanders van positieve actie zich op dezelfde democratische basisregels die dit ontwerp van decreet onderpin-

nen, beroepen om vrouwen niet de plaats te geven die hen toekomt. Zij beroepen zich op de in rechte bestaande gelijkheid, en willen de natuurlijke evolutie laten spelen om tot een meer evenwichtige situatie te komen.

Vanuit haar ervaring heeft mevrouw Maes echter moeten vaststellen dat zonder het nemen van afdwingbare maatregelen, een dergelijk spontaan evenwicht er eenvoudigweg niet komt. Enkel de in de praktijk reeds bestaande situatie wordt erdoor bevestigd.

Mevrouw Patricia Ceysens haalt aan dat binnen de VLD geheel anders wordt aangekeken tegen de manier waarop dit principe dient verwezenlijkt te worden. Meer in het bijzonder ziet men een quota-regeling niet zitten. Democratie kan immers geen kwestie zijn van louter wiskundige breuken (waarbij de vraag zich overigens ook opdringt of er bij aanwezigheid van een derde vrouwen überhaupt wel van evenwichtige vertegenwoordiging kan gesproken worden).

De VLD heeft daar overigens ook intern al ervaring mee. In de beheersorganen van de partij zijn vrouwen goed vertegenwoordigd, en dit zonder dat er sprake is van quota. Mevrouw Ceysens herinnert er hierbij ook aan dat de VLD als enige partij ooit een vrouw als voorzitter heeft gehad.

Op de vraag van mevrouw Nelly Maes of de VLD dan nooit quota heeft gehad, geeft mevrouw Patricia Ceysens toe dat er gedurende een heel korte termijn inderdaad quota hebben bestaan, maar dat paradoxaal genoeg de vrouwen toen zeker niet het best vertegenwoordigd waren.

Mevrouw Patricia Ceysens verklaart verder de overtuiging te zijn toegedaan dat men, als men de aan de gang zijnde maatschappelijke evoluties op hun beloop laat, ook tot een meer evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen in de organisaties zal komen. Dit vanzelfsprekend mits een degelijke ondersteuning, en een volgehouden sensibilisering. Hoewel de historische achterstand voor vrouwen reëel is, zal er dus mettertijd ongetwijfeld een kentering optreden. De signalen dat deze kentering nakend is, zijn er nu trouwens al, zodat de zaken wel eens heel snel zouden kunnen gaan verlopen.

Afrondend herhaalt mevrouw Patricia Ceysens dat zij de overtuiging is toegedaan dat er nu al heel wat mogelijk is. Dat de sensibiliseringsinspanningen rond dit onderwerp onverminderd moeten verdergezet worden. Maar dat het opleggen van quota

niet het juiste middel is om tot een meer evenwichtige vertegenwoordiging te komen. Hoewel zij dus onverminderd achter het principe van de evenredige vertegenwoordiging staat, zal mevrouw Ceysens zich dan ook onthouden bij de stemming over dit ontwerp.

Algemeen gesproken staat ook mevrouw Riet Van Cleuvenbergen achter de idee van de quota, omdat de spontane evolutie die er nu is, veel en veel te traag verloopt. Extrapolerend vanuit het groeiritme dat er over de laatste 50 jaar geweest is, komt men op basis van sommige simulaties tot de constatactie dat het nog wel eens 500 jaar zou kunnen duren vooraleer de idee van de paritaire democratie ook in de feiten gerealiseerd wordt.

De minister ontkent hieromtrent niet dat ook zij de zaken liever anders had gezien. Maar ze drukt er haar vrees over uit dat er zonder gebruikmaking van quota's niet veel zal gerealiseerd worden. Uit ervaringen in het verleden zou zulks al voldoende duidelijk moeten zijn.

Via deze quota's geeft de overheid een dwingend teken. Dit ontslaat haar echter niet van de verplichting om ook verder te werken aan de sensibilisering rond dit onderwerp. Enkel via het bewandelen van een dergelijk dubbel spoor kan de overheid een bijdrage leveren tot het reëel creëren van een context waarbinnen bewust geworden vrouwen ten volle kunnen optreden. Een echte mentaliteitswijziging kan immers enkel via feitelijke realisaties tot stand gebracht worden.

B. Zin of onzin van "positieve actie"

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verklaart zich heel goed te kunnen terugvinden in de tijdens de toelichting verstrekte motivering voor het opleggen van een quotum. Overigens is zij de mening toegedaan dat positieve actie niet hetzelfde is als positieve discriminatie. Positieve actie gaat er immers van uit dat er gelijkelijk competenties beschikbaar zijn, waarbij dan een gestuurde keuze moet worden gemaakt. Daar waar positieve discriminatie die specifieke achtergrondgedachte veel minder heeft. Terminologisch gezien klinkt "positieve actie" overigens ook een heel stuk eleganter.

Daarnaast wil mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ook reageren tegen de opwerping die nu, n.a.v. de positieve actie ten gunste van vrouwen, gemaakt wordt, als zou de bekwaamheid van de via dit systeem benoemde vrouwen niet gegarandeerd zijn. Zij wijst er hier meer bepaald op dat de vraag naar

de bekwaamheid vroeger ook zelden of nooit gesteld werd.

Mevrouw Patricia Ceysens repliceert hierop dat er zich hier wel degelijk problemen kunnen stellen. Wanneer men zich immers verplicht ziet een vrouw te benoemen, louter en alleen omwille van het bestaan van dit decreet, dan zal men zich in sommige gevallen moeten tevreden stellen met een kandidate die minder geïnteresseerd of geëngageerd is inzake de te behandelen problematiek.

Mevrouw Van Cleuvenbergen wenst dit te weerleggen met het voorbeeld van De Lijn, waar dit principe reeds werd doorgevoerd, en waar men binnen de raad van bestuur unaniem verrast is over de dossierkennis en -betrokkenheid van de vrouwelijke bestuursleden.

Met betrekking tot het zoeken van "geschikte" vrouwen om in adviesorganen te zetelen, verwijst de minister naar het in Nederland bestaande "Top-link". Dit is een met overheidssubsidie gerund headhuntersbureau waarbij vrouwen zich kunnen aanmelden om hun kwaliteiten en kwalificaties bekend te maken. Het bureau selecteert onder diegenen die zich aanbieden op basis van o.a. kennis, bestuurservaring, en inhoudelijke affiniteit. Op die manier brengt het een ware databank tot stand van vrouwelijke gegadigden. De minister wil hierbij volgaarne erkennen dat het systeem iet of wat elitair is, en waarschijnlijk ook niet onmiddellijk toepasbaar in Vlaanderen. Maar het louter bestaan ervan duidt ze toch als een soort pro-actieve vorm van de alhier gehanteerde slogan "zeg niet te gauw, er is geen vrouw".

Voor wat de discussie over al dan niet positieve actie betreft, herinnert de heer Peter De Ridder eraan dat dit een al zeer lang aanslepende discussie is. De als bijlage opgenomen lijst wijst echter uit dat de discussie zeker nog niet overbodig is geworden. Maatregelen voor het realiseren van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen dringen zich nog steeds op.

De heer De Ridder wijst er wel op dat ook hij het – in filosofisch opzicht – iet of wat lastig heeft met het concept van positieve actie, maar acht het wel aanvaardbaar, in de zin dat het bijna per definitie om een fenomeen van tijdelijke aard zal gaan. Dit tijdelijk karakter mag echter niet al te beperkt geïnterpreteerd worden, want afgaande op de geringe vooruitgang die er over de laatste vijftig jaar werd gerealiseerd ligt er nog heel veel werk voor de boeg. De regeling zal derhalve ook maar op langere termijn overbodig worden.

De minister herhaalt hierop wat zij hoger reeds gezegd had, namelijk dat men hier in wezen inderdaad een tweesporenbeleid moet volgen vanuit de overheid. Enerzijds quota, en anderzijds sensibilisering om de geboden mogelijkheden ook ten volle te benutten. Als de beoogde mentaliteitswijziging gerealiseerd is, dan zullen de quota in elk geval van ondergeschikt belang worden.

Mevrouw Patricia Ceysens had van de heer Peter De Ridder graag een wat preciezere omschrijving van het begrip "tijdelijkheid" gekregen.

De heer Peter De Ridder preciseert hierop dat op een bepaald moment in de tijd (moment dat nu echter niet kan ingeschat worden) de initieel uit deze regeling voortgesproten dynamiek op zich al voldoende zal zijn om binnen de organisaties zelf een kentering teweeg te brengen. Organisaties zullen bij hun voordrachten en hun recrutering op een bepaald moment spontaan rekening gaan houden met een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen. Er zal immers ongetwijfeld een moment komen waarop die 1/3-vrouwenaanwezigheid helemaal niet meer als een probleem zal gezien worden, maar veeleer als een vanzelfsprekendheid zal aanvoeld worden. Een exacte timing kan daar nu echter nog niet worden opgezet, maar – zoals daarnet reeds gezegd – het zeer langzame ritme van de ontwikkelingen over de laatste 50 jaar geven er aanleiding toe te denken dat dit proces wel eens een hele tijd zou kunnen duren.

Mevrouw Patricia Ceysens suggereert hierop dat het dan misschien zinnig ware om in het decreet een soort "einddatum" op te nemen. Het inschrijven van een dergelijke vervaldatum voor de regeling lijkt haar immers een zeer efficiënt element om de nodige druk op de ketel te houden teneinde de gewenste evolutie te versnellen. Het opleggen van een regel, zonder daar een echte streefdatum aan te verbinden, kan haars inziens in de praktijk leiden tot een eerder afwachtende houding vanwege de geviseerde instanties, en een vals gevoel van veiligheid voor de betrokken vrouwen.

De heer Peter De Ridder repliceert hierop dat de regel slechts in zoverre tijdelijk kan zijn, dat hij op een bepaald moment gewoon overbodig wordt. Wanneer dat moment zal aanbreken, kan nu echter nog niet ingeschat worden.

De minister sluit zich hierbij aan en wijst erop dat er ook druk zal uitgaan van enerzijds de restrictieve manier waarop eventuele afwijkingen zullen worden toegestaan, terwijl anderzijds ook de in

artikel 8 van het ontwerp voorziene jaarlijkse rapportage aan het Vlaams Parlement een vorm van druk impliceert.

Dit laatste wordt door mevrouw Patricia Ceysens ten zeerste betwijfeld. De ervaring leert haar immers dat dergelijke verslaggeving aan het parlement in wezen slechts een formaliteit is.

De minister repliceert hierop dat het aan de parlementsleden toekomt om ervoor te zorgen dat die rapportages niet tot formaliteiten verworden.

C. Al dan niet geoorloofdheid van het ingrijpen op de autonomie van de organisaties

Een tweede argument voor de VLD om tegen de voorziene quota-regeling te zijn put mevrouw Patricia Ceysens uit het feit dat de overheid via dit decreet bijzonder sterk ingrijpt op de autonomie van de adviesorganen en de voordragende instanties. De ingreep is zelfs zodanig sterk dat het niet ondenkbaar is dat men er door deze regel niet in slaagt de juiste persoon op de juiste plaats te krijgen.

II.3. Praktische problemen en te verwachten weerstand bij de implementatie van de quota-regeling

Mevrouw Nelly Maes wijst er tevens op dat de toepassing van het voorliggende decreet ook niet altijd evident zal zijn voor alle vrouwen. In die adviesorganen waar vrouwen nu domineren, zullen ze immers ook plaats moeten maken voor mannen. Wat naar buiten uit in eerste instantie wel eens paradoxaal zal kunnen lijken.

Mevrouw Van Cleuvenbergen is evenmin blind voor de weerstand die dit decreet ongetwijfeld zal oproepen bij die mensen die er hun zetel door dreigen te verliezen. Zij verwijst hiervoor naar de problemen die er in zowat elke partij zijn geweest bij de lijstvorming voor de verkiezingen. Ook daar hebben een aantal personen zeer ongaarne afstand moeten doen van hun plaats. Binnen de politiek heeft de quota-regeling ongetwijfeld een zetje gegeven aan de geïnteresseerde vrouwen, maar daarna zijn vrouwelijke kandidates op zich interessant geworden, gewoon omdat bleek dat ze een groot stemmentrekkerspotentieel hadden. Quota-regelingen kunnen dus net dat element zijn dat definitief een inhaalbeweging in gang zet. Anderzijds valt niet te ontkennen dat bepaalde mensen

hierdoor een stap achteruit hebben moeten zetten. Heel vaak hebben zij dit gevoeld, of is dit overgekomen, als een inherente veroordeling van hun capaciteiten. Wat manifest niet de bedoeling of het geval is.

II.4. Op termijn ook raken aan de samenstelling van de eigenlijke machtsorganen

A. Algemeen

Hoewel dit decreet ongetwijfeld een stap vooruit is, nuanceert mevrouw Maes wel het belang van deze vooruitgang, door erop te wijzen dat het huidige initiatief zich vooralsnog beperkt tot de samenstelling van adviesorganen. En hoezeer het bekomen van meer evenwichtige adviezen ook toe te juichen valt, toch meent zij dat dé centrale kwestie veeleer gelegen is in de bestaande machtsongelijkheid tussen mannen en vrouwen.

Refererend aan vroegere voorstellen van mevrouw M. De Meyer die ertoe strekten deze machtsongelijkheid tussen mannen en vrouwen enigszins te corrigeren, wijst zij er daarenboven ook op dat het bijzonder moeilijk is gebleken om de mensen (d.w.z. zowel mannen als vrouwen) te overtuigen van het fundamentele onrecht dat een dergelijke toestand inhoudt.

In dit opzicht is ze dan ook bijzonder gelukkig met de verwijzing die de minister in haar toelichting maakte naar de grondslagen van de democratie. Democratie houdt immers in dat de zaken beredderd worden door het volk zelf. En dit "volk" is als dusdanig niet sekseneutraal : het bestaat uit mannen en vrouwen.

Concluderend stelt mevrouw Nelly Maes dat met dit decreet een nuttige stap wordt gezet, maar dat hiermee de echte strijd, met name voor gelijkwaardigheid in de besluitvorming en de machtsuitoefening op alle niveaus, nog niet gestreden is. Ook hiervoor zullen maatregelen moeten worden uitgevaardigd die de machtsverwervingsmechanismen open stellen voor vrouwen, en die voorzien in een inhaaloperatie voor vrouwen.

De minister kan in dit opzicht mevrouw Maes ten volle gerust stellen. Bij de goedkeuring van het voorontwerp van het nu voorliggende decreet door de Vlaamse regering, werd meteen ook de opdracht meegegeven hierop verder te werken naar de eigenlijke beheersinstanties toe. Een opdracht waarmee men ondertussen al begonnen is, en waaromtrent haar opvolger bij de ambtsover-

dracht een dossier zal vinden waarop hij/zij kan verderwerken.

B. Het "ritssluitingsstelsel" als voorbeeld

Als voorbeeld voor het ingrijpen in de samenstelling van "machtsorganen" haalt mevrouw Nelly Maes de samenstelling van de verkiezingslijsten aan, waar, haars inziens, enkel bij Agalev de juiste weg wordt bewandeld. Daar wordt immers via het zogenaamde "ritssluiting-systeem" een opeenvolging van mannelijke en vrouwelijke kandidaten voorzien.

Hierop laat mevrouw Vera Dua opmerken dat binnen Agalev ondertussen wel beslist werd om dit systeem op te geven.

Met betrekking tot het door mevrouw Maes aangehaalde bij Agalev vigerende "ritssluitingsstelsel" haalt de heer Peter De Ridder aan dat hij hieromtrent enig studiewerk geleverd heeft in het kader van zijn universitaire eindverhandeling. Zijn bevindingen nopens dit systeem waren dat het voornamelijk in theoretisch opzicht interessant lijkt, maar in de praktijk heel vaak een "verdringingseffect" met zich brengt. De eerste plaats blijkt de facto immers meestal naar een man te gaan. Los van de praktische effecten, heeft het systeem echter wel het onmiskenbare voordeel gehad dat het mee heeft bijgedragen tot een kentering in de geesten.

Mevrouw Nelly Maes repliceert hierop dat het systeem misschien "waterdichter" had kunnen worden gemaakt door ook te voorzien in een verplichte alternatieven tussen de arrondissementen.

Diverse leden brengen hiertegen in dat het hen niet wenselijk overkomt dat men van op centraal niveau dusdanig ver zou gaan ingrijpen in de autonomie van de arrondissementen.

Mevrouw Vera Dua van haar kant, stipt aan dat de samenstelling van partijpolitieke organen toch wel enigszins anders benaderd dient te worden dan de samenstelling van loutere adviesorganen.

C. Ook via de adviesorganen kunnen reeds feitelijke machtscentra geraakt worden

Al het voorgaande gezegd zijnde, wil mevrouw Nelly Maes toch ook de draagwijdte van dit decreet niet onderschatten. Daar waar momenteel enkel adviesorganen binnen de werkingssfeer van het decreet vallen, bestaan er in de feiten wel degelijk adviesorganen, die tot de facto-machtscentra zijn uitgroeid, waar in wezen verregaande besluiten worden genomen. Zo onder andere in de sector

van de gezondheidszorg, inzake de landinrichting en de ruilverkaveling, e.d.m. Precies doordat hier reële macht geconcentreerd is, zijn deze instanties dan ook vaak mannelijke bastions, waar de invoering van de in dit decreet gestelde regel ongetwijfeld op harde weerstand zal stuiten.

D. Vraag om ook de "volgende stappen" al voor te bereiden

Tenslotte geeft mevrouw Nelly Maes aan de minister ook nog de suggestie mee om, ingeval deze ingreep succesvol blijkt, ook de volgende stappen voor te bereiden. In concreto ziet zij vele mogelijkheden weggelegd voor het ogenblik waarop Vlaanderen de – overigens al in het Sint-Michielsakkoord voorziene – bevoegdheid verwerft over de organisatie van gemeenten en provincies. Daarin ligt een groot potentieel besloten voor het meer aan bod laten komen van vrouwen in de beslissingsstructuren.

Zoals uit haar vorige antwoorden al mocht blijken, erkent ook de minister volmondig dat er nog heel wat werk voor de boeg ligt.

II.5. Omvang van het voorbehouden quotum

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verklaart ook het quotum-cijfer van 1/3 zeer genegen te zijn. Wetenschappelijke studies hebben immers duidelijk aangetoond dat dit de minimumdrempel is om niet langer als een minderheidsgroep aangevoeld te worden.

II.6. Recruitering via netwerken

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verklaart de mening te zijn toegedaan dat het feit dat men op vandaag minder vlug een geschikte vrouwelijke kandidaat vindt, er ook mee te maken heeft dat de recruitering nog in hoge mate via vrijwel exclusief mannelijke netwerken verloopt.

Mevrouw Patricia Ceysens vraagt of het dan, i.p.v. te werken met quota, niet zinnvoller ware om te proberen op deze netwerken in te werken.

Mevrouw Van Cleuvenbergen repliceert hierop dat deze aanpak al te weinig een reële impact garandeert.

II.7. De overgangperiode

Ook de in het decreet voorziene overgangperiode kan de goedkeuring wegdragen van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. De tot eind 1999 lopende termijn is in dubbel opzicht gunstig. Enerzijds is de termijn niet te lang, zodat er voldoende druk op de ketel wordt gehouden om snel inspanningen te gaan leveren die tot een meer evenwichtige situatie kunnen leiden. En anderzijds is de termijn net lang genoeg om vrouwen te gaan sensibiliseren om hun aarzelingen terzake te overwinnen. Desgevallend kunnen zelfs opleidingen voorzien worden om vrouwen voor te bereiden op hun toekomstige nieuwe taken.

II.8. Achterhaaldheid van het SERV-standpunt

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wenst daarnaast ook haar teleurstelling uit te drukken over de veeleer negatieve teneur van het SERV-advies. Vooral ook omdat diezelfde SERV reeds in 1990 een gunstig advies had gegeven omtrent het principe van de dubbele voordracht, waarbij tegelijk een mannelijke en een vrouwelijke kandidaat moesten worden voorgedragen (hoewel hierbij kan opgemerkt worden dat ook de volgorde waarin die twee werden voorgedragen de facto heel vaak zwaar meetelde).

De minister repliceert hierop dat, haars inziens, het gunstige SERV-advies van 1990 vrij gratuiet was, omdat er geen sanctie werd voorzien. In zijn nu voorliggende advies is de SERV veel terughoudender omdat men er wel potentiële risico's in ziet.

II.9. Wat met de Vlaamse instellingen van openbaar nut (VOI's) ?

In de bij het ontwerp van decreet gevoegde overzichtslijst van adviesorganen die onder het voorliggende decreet zullen vallen, treft mevrouw Van Cleuvenbergen ook de VOI's niet aan. Van de minister had zij dan ook graag vernomen of deze al dan niet onder de nieuwe regeling zullen ressorteren.

De minister antwoordt hierop dat de lijst waarnaar verwezen werd zeker niet limitatief is, en dat de adviesorganen die zijn verbonden aan die VOI's

inderdaad onder de nieuwe regeling zullen vallen. De beheersorganen van de VOI's daarentegen (zoals overigens ook de beheersorganen van de andere instanties), vallen vooralsnog niet onder de nieuwe regeling.

Nog met betrekking tot deze VOI's had mevrouw Riet Van Cleuvenbergen graag nog van de minister vernomen of, ook bij gedeeltelijke, vervangingen die nog dit jaar zouden kunnen gebeuren in de daaraan verbonden adviesorganen, de in het ontwerp vervatte regel reeds zal spelen ?

De minister bevestigt desgevraagd dat in de gevallen waar dit soort vervangingen op de Vlaamse regering ter sprake komen, er nu al op wordt gelet of de voorwaarde van de dubbele voordracht wordt gerespecteerd. Vooralsnog wordt echter niet automatisch de benoeming van de vrouwelijke kandidate doorgedrukt.

Mevrouw Nelly Maes wenst hierop van de minister te vernemen of er binnen de Vlaamse regering al een afspraak bestaat om bij dergelijke vervangingen, van regeringswege uit de aandacht te vestigen op het belang van de evenwichtige vertegenwoordiging ? Zij meent immers te hebben kunnen constateren dat Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, Luc Martens zulks al consequent doet.

De minister kan het bestaan van een dergelijke afspraak bevestigen, en kan ook meedelen dat zulks in de praktijk nu inderdaad al gebeurt.

II.10. De "informele adviesorganen"

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen had van de minister ook graag vernomen of de diverse informele (advies)raden en -organen die bestaan, en die in hun werking ook deels door de Vlaamse overheid gesubsidieerd worden omdat ze soms advies uitbrengen aan die overheid, ook onder deze regeling vallen. Als voorbeelden van dergelijke instanties haalt ze o.a. het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk en de Nationale Vrouwenraad aan. Heel vaak verschillen deze instanties immers enkel van de zuivere adviesorganen doordat ze niet officieel (bij decreet, besluit,...) geïnstalleerd zijn.

De minister beaamt dat deze informele adviesorganen inderdaad niet onder de voorgestelde regeling zullen vallen.

II.11. Afwijkingsmogelijkheid

Wijzend op de in artikel 6 van het ontwerp van decreet opgenomen mogelijkheid om een afwijking te vragen op de quotum-regel bij de Vlaamse regering, op grond van het feit dat in de feiten manifest onmogelijk aan deze voorwaarde kan worden voldaan, wijst mevrouw Vera Dua erop dat in een aantal haar welbekende adviesorganen in de milieu-sector zulks nog wel tot een uitstel van mogelijks een tiental jaren kan leiden. Het voorbeeld van de Vlaamse Hoge Bosraad en de Hoge Jachtraad wordt hierbij aangehaald. Graag had mevrouw Dua van de minister dan ook wat nadere toelichting bij deze bepaling gekregen, en zo mogelijk ook een aantal concrete voorbeelden.

Mevrouw Patricia Ceysens laat in deze opmerken dat ze het gebruik van de term "afwijking" bijzonder goed gekozen acht. Veeleer dan gebruik te maken van de term "uitzondering", die toch altijd ergens een min of meer structurele connotatie heeft, wijst "afwijking" erop dat er geen automatisme kan spelen, en dat er telkens een specifieke vrijstelling zal moeten verleend worden om de 1/3-vereiste niet toe te passen of te realiseren.

De minister antwoordt hierop dat er vooralsnog geen criteria werden vastgelegd op grond waarvan een dergelijke afwijking zou kunnen worden gevraagd of toegekend, en dat deze afwijkingsmogelijkheid voor het overige niets afdoet aan de principiële optie dat mannen en vrouwen op alle terreinen en niveaus gelijkelijk moeten kunnen meebeslissen.

Zoals het aangehaalde artikel duidelijk bepaalt, is het de bevoegde Vlaamse minister die een afwijking kan vragen, de Vlaamse regering beslist of deze afwijking al dan niet wordt toegekend. Ten indicatieven titel moge duidelijk zijn dat dé basisgrondslag voor het toestaan van een afwijking vooral zal te vinden zijn in de selectiecriteria waaraan de voor te dragen leden moeten voldoen. Daar, en in wezen ook vrijwel alleen daar, kan een duidelijke afwijkingsgrond liggen.

Daarnaast zal de vraag om een afwijking te bekomen in elk geval bijzonder degelijk gemotiveerd moeten zijn, en zal ook het bewijs geleverd moeten worden dat er wel degelijk inspanningen zijn geleverd om toch een geschikte vrouwelijke kandidate te vinden. Tevens zal degene die de afwijking aanvraagt, moeten bewijzen dat er, naar de toekomst toe, gewerkt wordt aan het rechtzetten van dit manco.

Deze afwijkingsmogelijkheid lijkt de minister, onder de hogergenoemde voorwaarden, trouwens ook wenselijk, aangezien men er in de feiten inderdaad niet kan van uitgaan dat het gewenste evenwicht altijd en overal onmiddellijk kan tot stand gebracht worden.

Mevrouw Vera Dua onderschrijft in deze ten stelligste de optie van de minister, als zou deze afwijkingsmogelijkheid er zeker niet toe mogen leiden dat men geen inspanningen meer moet doen om tot een meer paritaire situatie te komen.

Mevrouw Brigitte Grouwels had in dit opzicht graag enige verduidelijking, en zo mogelijk ook een concreet voorbeeld gekregen, van de in de federale wetgeving voorziene uitzonderingsmogelijkheid voor zogenaamde sexegebonden raden.

De minister wijst erop dat op federaal niveau naast de specifieke afwijkingen (artikel 2, §2) ook structurele uitzonderingen (artikel 3) kunnen worden toegekend.

Voor wat de afwijking betreft, is het systeem niet geheel gelijklopend met wat in het Vlaamse ontwerpdecreet terzake is voorzien. Ook op federaal niveau moet de minister onder wiens bevoegdheid het betrokken adviesorgaan ressorteert, op basis van een gemotiveerde afwijkingsaanvraag die is opgenomen in het voordrachtdocument (en die eveneens wordt vermeld in de benoemingsakte), eveneens de afweging maken. Zijn gemotiveerde beslissing moet hij tevens medelen aan de minister bevoegd voor Gelijke Kansen. Indien echter binnen de twee maanden na mededeling van de gemotiveerde afwijkingsaanvraag, geen beslissing werd genomen door de bevoegde minister, dan mag het adviesorgaan eigenmachtig zijn eigen voorstel tot samenstelling ten uitvoer leggen.

Daarnaast is in de federale wet ook voorzien in structurele uitzonderingen. Bij koninklijk besluit kunnen bepaalde adviesorganen zonder meer worden uitgesloten uit het toepassingsgebied van de regeling omwille van "functionele redenen of om redenen die verband houden met hun bijzondere aard". Als voorbeelden van dit laatste werd tijdens de parlementaire bespreking in het federaal parlement de Nationale Vrouwenraad aangehaald. Tijdens het overleg op Vlaams niveau verklaart de minister ooit geconfronteerd te zijn geweest met de vraag van de toepasselijkheid van dit Vlaamse decreet op een (hypothetisch) adviesorgaan van priesters. De minister heeft er hierbij geen moeite mee om te erkennen dat het decreet zich hier inderdaad zeer ongemakkelijk zou verhouden tot

een, in dit hypothetisch geval, specifiek kerkelijke situatie waarin de Vlaamse overheid zich geenszins wenst te mengen.

Mevrouw Vera Dua concludeert uit het ontbreken van de structurele uitzonderingsmogelijkheid in het Vlaamse ontwerp van decreet, dat die Vlaamse adviesorganen die tot nog toe uitsluitend uit vrouwen waren samengesteld (zoals bijvoorbeeld de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen van de SERV) hun structuren nu ook zullen moeten openen voor mannen.

II.12. Opschrift

Mevrouw Nelly Maes constateert dat de titel van het ontwerp van decreet eigenlijk niet correct is. Een echte evenwichtige vertegenwoordiging zou immers een fifty-fiftyregeling moeten inhouden. Derhalve stelt zij dan ook voor om het opschrift enigszins te herformuleren, door de nuancering aan te brengen dat het gaat om een "meer evenwichtige" vertegenwoordiging.

Te dien einde dient zij samen met mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Peter De Ridder en mevrouw Vera Dua een amendement in (Stuk 666 (1996-1997) – Nr.2) dat ertoe strekt in de titel het woord "meer" in te voegen voor de woorden "evenwichtige vertegenwoordiging".

Een indicatieve stemming hierover, leert dat de commissieleden unaniem achter dit amendement staan (10 stemmen voor).

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit artikel omvat de bevoegdheidsgrondslag voor de decretale maatregel. Bij dit artikel worden dan ook geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 2

Dit artikel omvat de definitie van het begrip "adviesorgaan". Geen van de commissieleden formuleert hieromtrent enige bedenking.

Artikel 3

Dit artikel vormt de kern van het voorliggende decreetsontwerp. Hier wordt namelijk bepaald dat ten hoogste twee derde van de leden van een adviesorgaan van hetzelfde geslacht mogen zijn.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen laat hierbij opmerken dat deze bepaling ook haar repercussies zal hebben op andere toekomstige decreten. Meer bepaald zullen ze eenvoudiger worden qua constructie, omdat men niet meer in elk decreet een specifieke bepaling zal moeten voorzien die hetzelfde effect beoogt als de hier gestelde algemene regel.

Artikel 4

In dit artikel wordt aan de voordragende instanties de verplichting opgelegd om telkens de kandidatuur van minstens één man en één vrouw voor te dragen.

De leden formuleren geen opmerkingen bij dit artikel.

Artikel 5

In dit artikel wordt de sanctie bepaald die staat op de niet-conforme samenstelling van een adviesorgaan.

Voor mevrouw Nelly Maes is deze sanctiebepaling welhaast even belangrijk als de eigenlijke 1/3-regel zelf. Van de minister had zij graag vernomen of er hieromtrent al enig precedent bestaat. Ware zulks het geval dan zou men daarmee een element hebben waarmee men de te verwachten weerstand kan counteren.

De minister preciseert dat hieromtrent ipso facto nog geen precedent kan bestaan, aangezien de regel-cum-sanctie nog niet in voege is. In de derde reeds op federaal vlak bestaande wet was overigens helemaal geen sanctie voorzien, hetgeen de effectiviteit ervan dan ook zeer geschaad heeft. Op federaal niveau werkt men trouwens nu ook aan het invoegen van een sanctie in de wet (cf. het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 90 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid – Kamer van Volksvertegenwoordigers, Stuk 860-1 96/97, dat werd gestemd op 15

mei 1997, en dat nu als Stuk 633-1 96/97 aanhangig is in de Senaat).

Het is trouwens voor een deel uit de evaluatie van die federale wet, dat de decreetgever het belang van het inbouwen van een sanctie heeft afgeleid.

Op de vraag van mevrouw Vera Dua of er in het buitenland gelijkaardige voorbeelden van sancties bestaan, antwoordt de minister dat zij daar niet onmiddellijk een duidelijk zicht op heeft.

Artikel 6

In dit artikel wordt de hoger reeds bediscussieerde mogelijkheid voorzien om een afwijking te vragen.

Mevrouw Nelly Maes wijst er hieromtrent op dat voor een degelijke operationalisering van deze bepaling, d.w.z. voor een operationalisering die conform is aan de geest van het onderhavige decreet, het uitvoeringsbeleid in het algemeen, en de uitvoeringsbesluiten in het bijzonder van het grootste belang zullen zijn.

Desgevraagd bevestigt de minister dat men reeds begonnen is met het voorbereiden van de ontwerpen van besluit terzake. Ook zij erkent dat het van imperatief belang is dat deze uitvoeringsmodaliteiten niet te lang op zich zouden laten wachten. Maar vanzelfsprekend kunnen zij ook niet voorafgaan aan het ontwerp van decreet zelf.

Zoals hoger reeds gezegd, bestaan er terzake wel al een aantal basispistes en -opties. Als elementen die een dergelijke afwijking kunnen legitimeren wordt zo o.a. gedacht aan : de huidige verhouding binnen het adviesorgaan ; de manier van selectie van de leden van het adviesorgaan ; de mate waarin de afwijkingsaanvraag grondig gemotiveerd werd ; de inspanningen die het betrokken orgaan levert om naar de toekomst toe wel te kunnen voldoen aan de in het decreet gestelde voorwaarde, zo bijvoorbeeld, de mate waarin men een decreetsconform vervangingsbeleid poogt te voeren om op termijn tot een meer evenwichtige samenstelling te komen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen constateert dat op het federale vlak ook in een afwijkingsmogelijkheid wordt voorzien. Het komt haar dan ook logisch en opportuun over om na te gaan welke afwijkingscriteria men daar hanteert, om op Vlaams niveau tot een goede regeling te komen.

De minister bevestigt dat het inderdaad in de bedoeling ligt om daar nauw bij aan te sluiten.

Artikel 7

In dit artikel wordt voorzien in een termijn, na afloop van dewelke de hogergenoemde sanctie volautomatisch in werking treedt.

Voor mevrouw Brigitte Grouwels ligt hier een van de belangrijkste decreetsbepalingen en ook een uiterst belangrijke innovatie. Tot op heden is het immers de regel dat er bij stilzitten van de instantie die een beslissing moet nemen, na verloop van de voorgeschreven termijn wordt van uitgegaan dat de beslissing positief is. Het is zeer verfrissend om te moeten vaststellen dat men in deze materie de zaak heeft durven omkeren.

Op de vraag van mevrouw Vera Dua of de overheid die de beslissing moet nemen in de meeste gevallen de Vlaamse regering zal zijn ; antwoordt de minister dat het hier inderdaad de Vlaamse regering is die de beslissing zal nemen over het al dan niet toestaan van de afwijking (en dus over het feit of het adviesorgaan op die wijze is samengesteld dat het een rechtsgeldig advies kan uitbrengen).

Artikel 8

In dit artikel wordt voorzien dat de Vlaamse regering jaarlijks een evaluatierapport zal indienen bij het Vlaams Parlement. Deze verplichte verslagprocedure werd ingeschreven teneinde toe te laten na te gaan in welke mate dit decreet ook effectief bijdraagt tot het bevorderen van de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen.

Hieromtrent stelt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen de vraag of een dergelijke rapportage eigenlijk al niet besloten ligt in het decreet "houdende opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad" (Stuk 387 (1995-1996) – Nrs. 1-5), dat nog maar op 30 april 1997 werd goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

De minister erkent dat de in het genoemde decreet voorziene rapportage inderdaad ook dit aspect kan omvatten, maar pleit er desalniettemin voor om op gronden van overzichtelijkheid en specificiteit ook de in het voorliggende decreet voorziene rapporta-

ge te behouden. In een later stadium kan er dan gedacht worden aan het versmelten van de beide rapportages.

De minister laat hierbij opmerken dat men er bij de – hoger reeds vermelde – herziening van de overeenkomstige federale wet voor geopteerd heeft om de oorspronkelijk voorziene jaarlijkse rapportage te vervangen door een tweejaarlijkse rapportage. Op Vlaams niveau heeft men hiermee geen rekening willen houden, en heeft men bewust de optie van het jaarlijkse rapport gelicht.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat de federale Kamer die beslissing heeft genomen omdat zou zijn gebleken dat het opstellen van een jaarlijks rapport een al te grote werkhoeveelheid genereerde. Persoonlijk is zij niet overtuigd van de gegrondheid van dit argument. Het komt haar voor dat het opstellen van een dergelijk rapport vooral de eerste keren zeer veel werk met zich brengt, maar dat eenmaal dat het systeem goed loopt, men eigenlijk kan volstaan met het up to date houden van de aangelegde bestanden.

De minister kan zich volledig terugvinden in deze redenering.

Artikel 9

In dit artikel werd, ter voorkoming van praktische problemen allerhande, voorzien in een ruime overgangperiode. De vereiste aanpassingen in de samenstelling van de adviesorganen kan hierdoor ook zoveel mogelijk samenvallen met de normale hernieuwing van de leden van de adviesorganen. Als absolute einddatum wordt 31 december 1999 vooropgesteld.

Mevrouw Brigitte Grouwels vraagt enige verduidelijking omtrent de interrelatie tussen de twee paragrafen van dit artikel. Het lijkt haar immers niet ondenkbaar dat de eerste paragraaf zou kunnen gelezen worden als een toelating om de einddatum van 31 december 1999 te overschrijden, en dan met name als de (in die eerste paragraaf vermelde) eerstkomende vernieuwing van het adviesorgaan zich na die datum zou situeren.

De minister preciseert hierop dat de eerste paragraaf enkel toepasselijk is in zoverre het situaties betreft die zich voordoen vóór 31 december 1999. Deze laatste datum is dus wel degelijk de absolute einddatum waarop aan de in het decreet gestelde voorwaarden moet zijn voldaan.

IV. CONCLUSIE EN ADVIES

Op grond van de hoger onder II.12 vermelde indicatieve stemming over de aanpassing van het opschrift van het decreet (amendement : 666 (1996-1997) – Nr.2) beveelt de Werkgroep Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen aan om in het decreetsopschrift gewag te maken van "een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen".

Een indicatieve stemming over de totaliteit van het voorliggende ontwerp van decreet leert dat (rekening houdende met de hogergenoemde amendingswens m.b.t. het opschrift) 8 leden achter de tekst van het decreet staan, terwijl 2 leden zich onthouden.

Dienovereenkomstig adviseert de Werkgroep Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen, bij meerderheid, de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken in gunstige zin over het voorliggende ontwerp van decreet houdende invoering van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen (Stuk 666 (1996-1997) – Nr.1).

De verslaggever,

Brigitte GROUWELS

De voorzitter,

Vera DUA